

A díjképzés nemzetközi vetülete

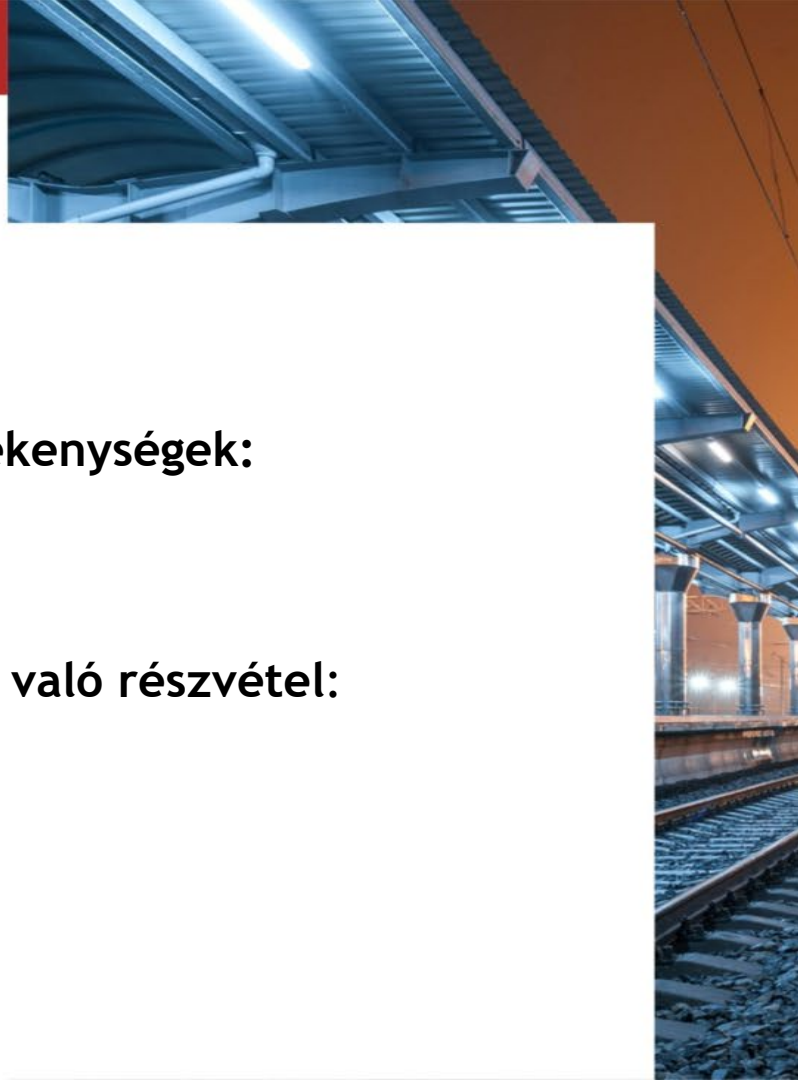
A díjképzés nemzetközi feladatai

VPE folyamataiba épített nemzetközi tevékenységek:

- Nemzetközi benchmark elemzés
- Covid-19 hatások a díjképzés területén

Nemzetközi szervezetek adatgyűjtésében való részvétel:

- Deep Dive Study

Belső folyamat: Nemzetközi benchmark

VPE

1 A vizsgálat célja

Egyes európai országok vasúti hálózat-hozzáférési díjainak összehasonlítása az országonként alkalmazott minimális hozzáférési csomagért fizetendő összegek alapján

2 Vizsgált menetrendi időszakok

2019/2020
2020/2021
2021/2022

3 Adatforrások

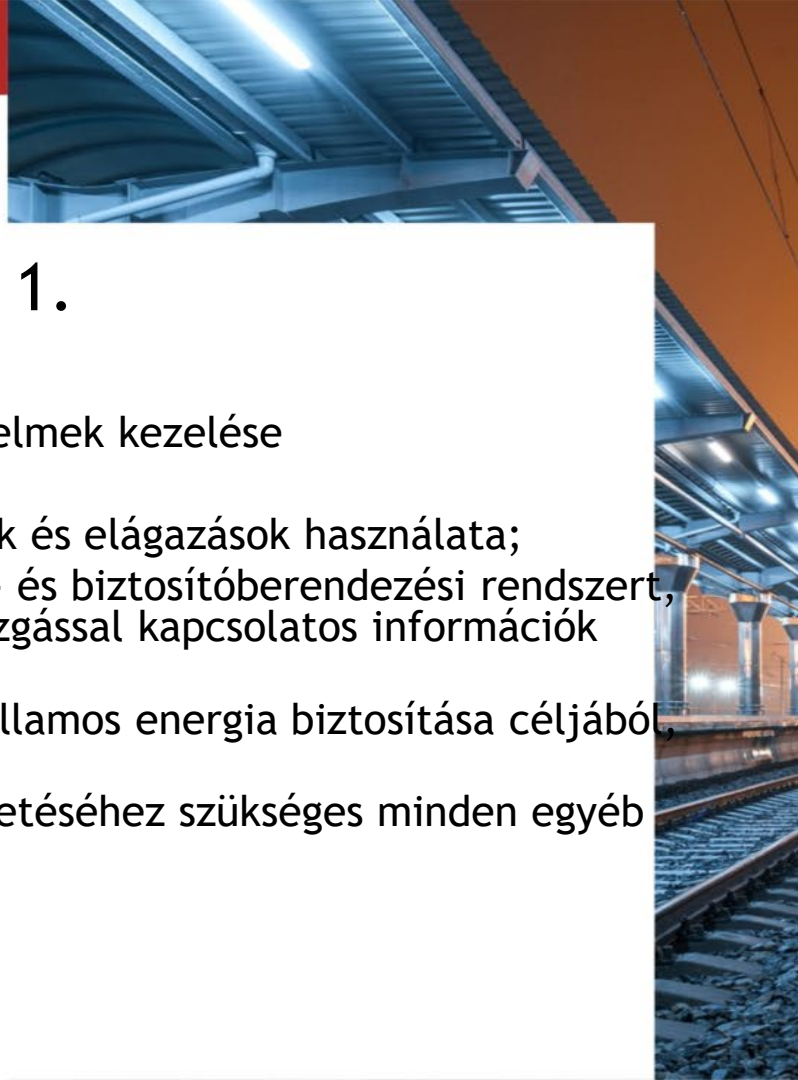
Hálózati Üzletszabályzat

4 Vizsgálatba bevont országok

Kiemelten: Ausztria (ÖBB), Horvátország (HŽ Infrastruktura), Magyarország (MÁV és GYSEV), Németország (DB Netz), Olaszország (RFI), Románia (CFR), Szlovákia (ŽSR), Szlovénia (SŽ-Infrastruktura)

Minimális hozzáférési csomag

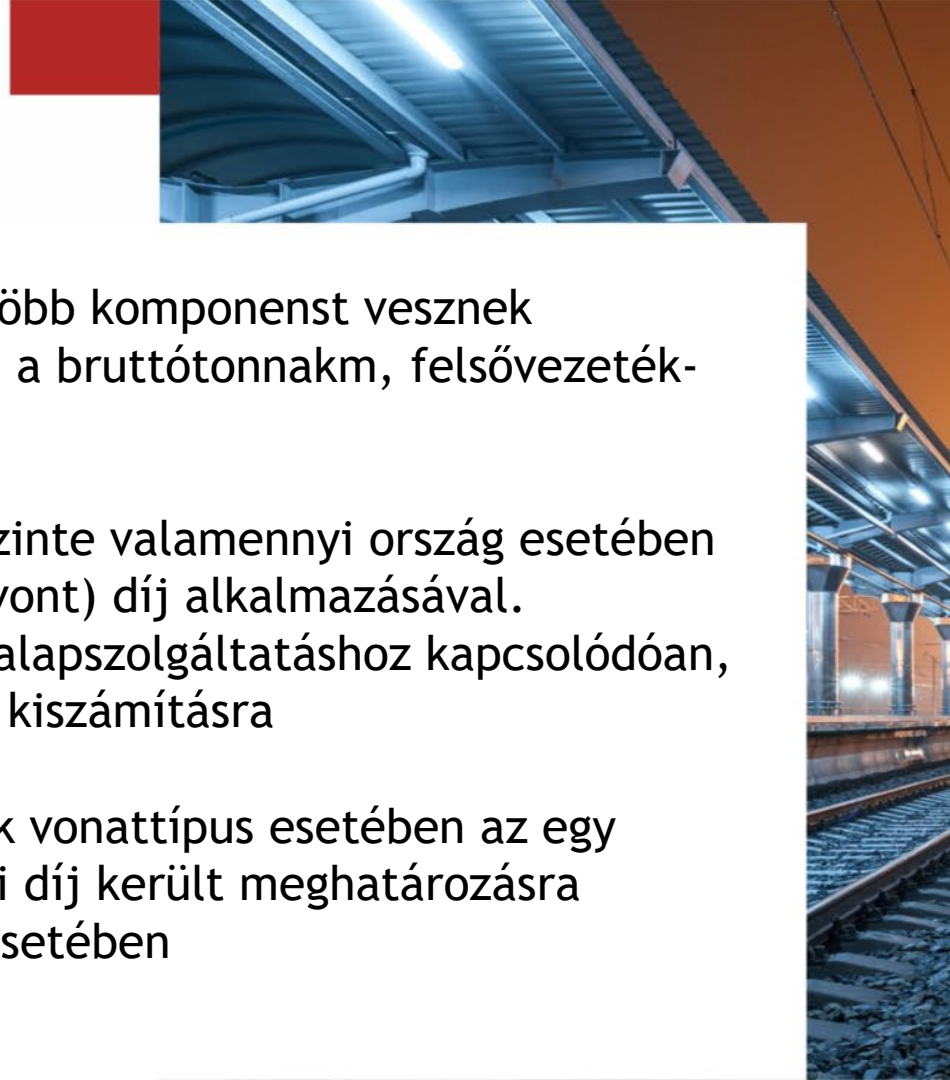
2012/34/EU Irányelv II. melléklet 1.

- a) a vasúti infrastruktúra-kapacitásra vonatkozó kérelmek kezelése
- b) a biztosított kapacitás használati joga
- c) a vasúti infrastruktúra, így többek között a kitérők és elágazások használata;
- d) a vonatközlekedés szabályozása, ideértve a jelző- és biztosítóberendezési rendszert, a szabályozást, a közlekedésirányítást és a vonatmozgással kapcsolatos információk továbbítását és szolgáltatását
- e) a felsővezetéki rendszer használata a vontatási villamos energia biztosítása céljából, ha rendelkezésre áll
- f) olyan szolgáltatás igénybevételéhez vagy üzemeltetéséhez szükséges minden egyéb információ, amelyre kapacitást ítélték oda

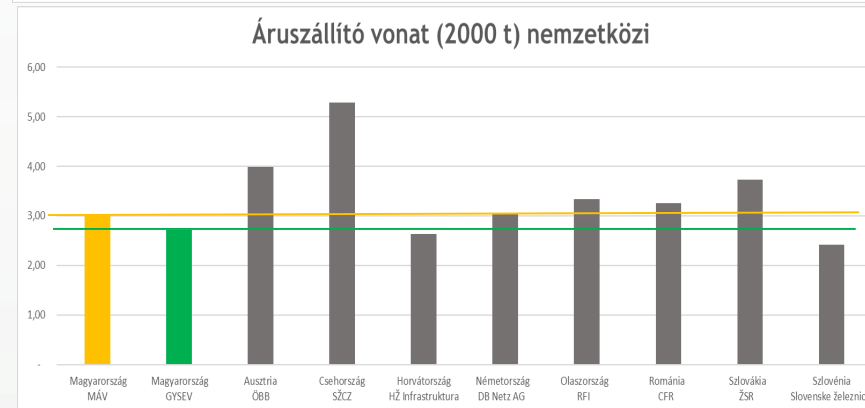
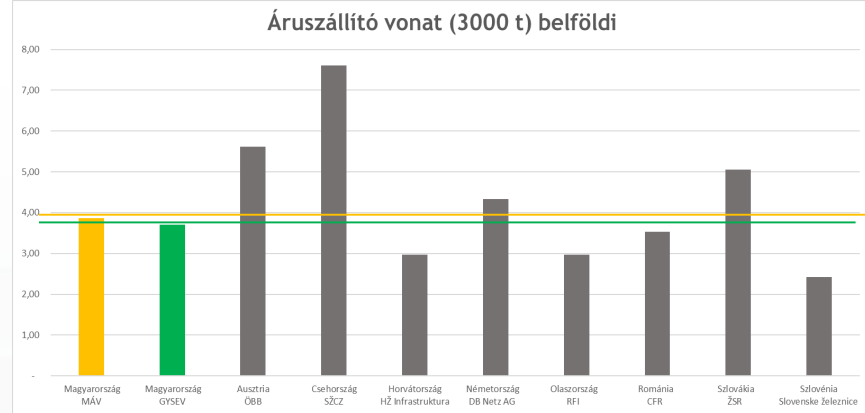
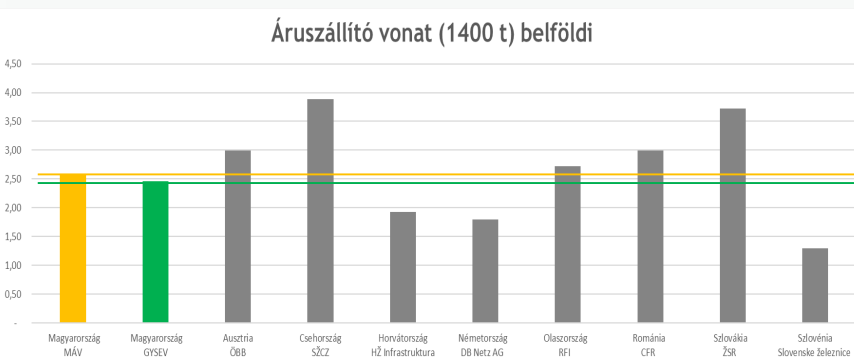
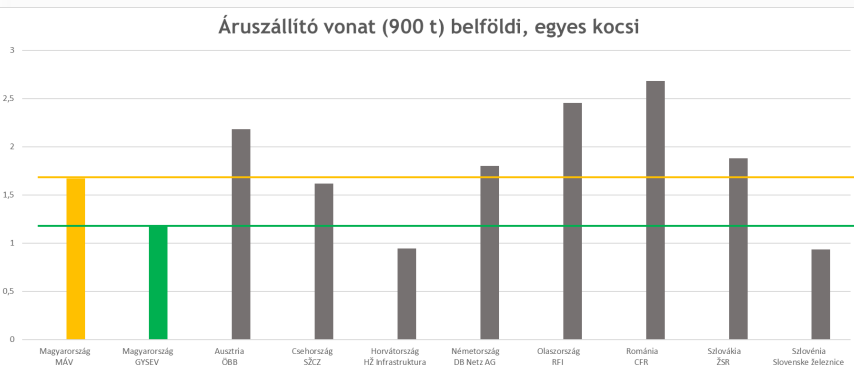

Díjak meghatározása és összehasonlítása

- A díjak meghatározásakor az országok több komponenst vesznek figyelembe, ilyenek például a vonatkm, a bruttótonnakm, felsővezeték-használat, mozdonytípus
- A hálózat-hozzáférési díjak számítása szinte valamennyi ország esetében egy képlet alapján történik, egy (összevont) díj alkalmazásával. Egyetlen kivétel Magyarország, ahol az alapszolgáltatáshoz kapcsolódóan, több szolgáltatás díja különállóan kerül kiszámításra
- Az összehasonlítás érdekében mindegyik vonattípus esetében az egy vonatkm-re vetített hálózat-hozzáférési díj került meghatározásra euróban, az összes bemutatott ország esetében

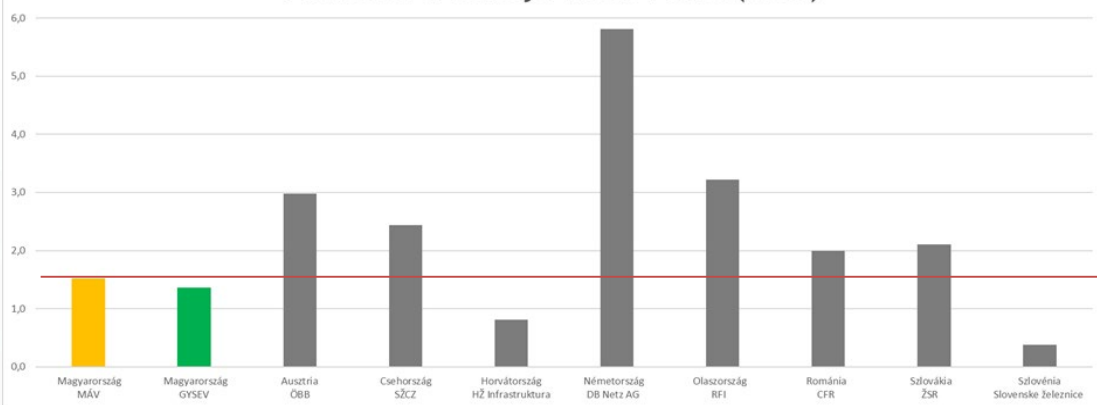
Tehervonati vonatprofilok szerint a minimális hozzáférési csomag alapján fizetendő díjak országonként 2021/2022 (EUR/vkm)

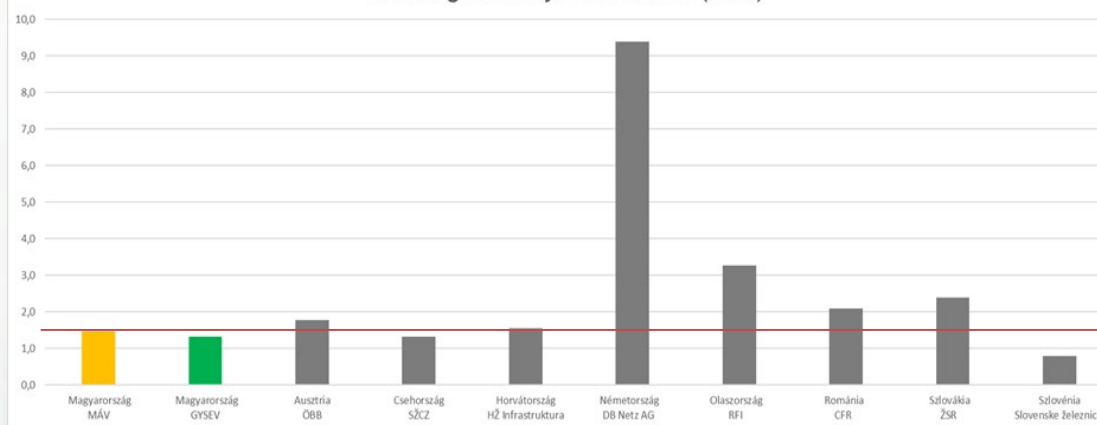
A valutaváltások az Európai Központi Bank 2021.01.04-i árfolyamán történtek

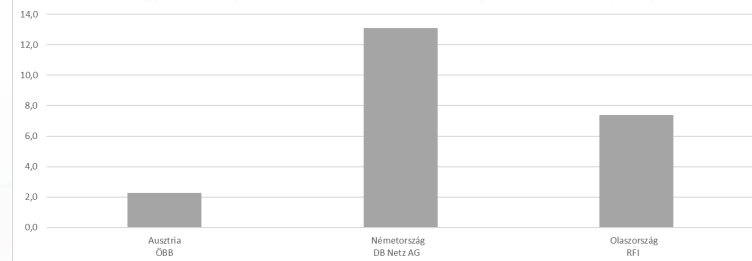
Elővárosi személyszállító vonat (300t)

Távolsági személyszállító vonat (250t)

Nagy sebességű vonalon közlekedő személyszállító vonat (501t)

**Személyvonati
vonatprofilok szerint a
minimális hozzáférési
csomag alapján fizetendő
díjak országonként
2021/2022
(EUR/vkm)**

Belső folyamat

EU intézkedések a Covid19 negatív hatásainak csökkentése érdekében

- 1** **Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2020/1429 RENDELETE (2020. október 7.) a Covid19-járványra tekintettel a fenntartható vasúti piacot célzó intézkedések megállapításáról**
Ideiglenes szabályok, amelyek figyelembevételével a vasúti infrastruktúra használatára vonatkozó díjak, azon belül is a minimális hozzáférési csomag valamint a foglalási díjak esetében a tagállamok engedélyezhetik a pályahálózat-működtetőknek, hogy csökkentsék, elengedjék, vagy elhalasszák a minimális szolgáltatás csomagért, valamint a kiszolgáló létesítményeket összekötő infrastruktúrához való hozzáférésért járó díjak megfizetését egy ún. referencia- időszak alatt.
- 2** **Referencia-időszak: 2020. március 01-december 31.**
- 3** **A BIZOTTSÁG (EU) 2020/2180 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2020. december 18.) a referencia-időszak meghosszabbításáról 2021. június 30-ig**
- 4** **A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1061 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2021. június 28.) a referencia-időszak meghosszabbításáról 2021. december 31-ig**

A Covid19-hez kapcsolódó tagállami intézkedések

HÜSZ-ben megjelent intézkedések:

- Olaszország:

A szerződéses útvonalak használatának elmulasztása esetén felfüggesztették a szankciók alkalmazását, csökkentették a díjtételeket

- Ausztria:

A tehervonatok és a kereskedelmi személyszállítás vonatai esetében a hálózat-hozzáférési díjak elengedésre kerültek

- Bulgária:

Csökkentette a díjait ebben az időszakban, de a rendeletre nem hivatkozott

HÜSZ-ön kívüli intézkedések:

- Németország:

Nem számít fel lemondási díjat a járványhelyzet miatt lemondott vonatok után, a tömegközlekedési vállalatokat kártalanítják (6 Mrd euró), valamint felére csökkentette a hálózat-hozzáférési díjakat 2020.03.01-2021.05.31. között

- Franciaország:

Elengedi a hálózat-hozzáférési díjat és a lemondási díjakat

- Szlovákia:

Csökkentette az egységárait 2021-re vonatkozóan, (ha a vonat teljesítménye 299,999 vkm, vagy ennél kevesebb, akkor 50%-os csökkentés; ha a vonat teljesítménye legalább 300 vkm, akkor 90%-os csökkentés)

PRIME DEEP DIVE ON

„CHARGING AND STATE
FUNDING OF EUROPEAN
INFRASTRUCTURE
MANAGERS”

PRIME mélyelemzése a tagállamok pályahálózat-
működtetőinek állami finanszírozási és díjszámítási
mechanizmusáról két fázisban:

- 1. Charging - áttekintést nyújt a vasút finanszírozásáról és a pályahasználati díjakról, továbbá részletesen elemzi a díjak különböző elemeit
 - 2020. június „Charging” kérdőív kitöltése megkezdődött 25 pfm (MÁV, GYSEV) bevonásával - VPE is aktívan részt vett a kitöltésben
 - Elsősorban 2019. évi adatok alapján → Covid hatása nem jelenik meg
 - 2021. június 30. Charging Final Report
- 2. Funding - az állami finanszírozás részleteit tartalmazza
 - 2021. július Funding kérdőív beérkezése - a VPE hatáskörét ez kevésbé érinti → lezárás: 2021. december 31.

CHARGING: tartalma, felmérés formája

- **Charging fő témakörei:**
 - minimális hozzáférési csomag
 - felárak
 - szűkösség és a zaj kezelésére szolgáló elemek
 - foglalási díjak
 - teljesítményosztó rendszerek és
 - nemzetközi együttműködés.
- **Felmérés formája:**
 - 72 kérdéses kérdőív: adatszolgáltatás 2013-2019 (2020 becsült)
 - EU-s jogszabályi háttér átültetésének vizsgálata
 - Jogszabály alkalmazhatóságának, érthetőségének felmérése
 - Tapasztalatok megosztása

CHARGING: nemzetközi együttműködés jelentősége

- A Tanulmány arra törekedett, hogy:
 - bemutassa a vasút finanszírozásának felépítését, gyakorlatait a díjképzési rendszereket
 - megértse az ezen rendszerek mögött lévő egyéni jellemzőket, indokokat
 - rávilágítson a rendszerek pozitív hozadékaira és a nehézségekre egyaránt
 - azonosítsa azokat a tapasztalatokat, fejlődési lehetőségeket, amelyeket a felek meg tudnak egymással osztani
 - vonjon le következtetéseket, amelyek segíthetnek az érintett feleknek a meglévő rendszereiknek felülvizsgálatában, valamint a további fejlődés ösztönzésében az EU Irányelvben foglaltak eléréséhez.
- Az EU Irányelv egyik megfogalmazott célja a határokon átnyúló együttműködés ösztönzése, hatékony díjképzési rendszerek alkalmazása, a határokon átnyúló díjszabás összehangolása
- ✓ Megállapítás: Nincs erre vonatkozóan intézményesített keret → a tapasztalat- és információcsere külön fórumokon történik, mint pl.: PRIME, RNE, UIC, CHRISTINE, RFC

CHARGING: kétoldalú kommunikáció jelentősége

A kétoldalú kommunikáció célja lehet:

- Pályahasználati díjak összehasonlítása
 - Szegmensvizsgálat: 17 phm-nél nincs nemzetközi forgalomra vonatkozó piaci szegmens
 - Információcsere és egymás egyedi keretfeltételeinek megismerése
 - Alkalmazott módszerek, piaci szegmentáció vizsgálata a saját díjképzési rendszerek fejlesztése érdekében
 - Legjobb gyakorlatok bemutatása és megvitatása
- ✓ Megállapítás: Nincsenek formalizált megállapodások, se eljárások a díjak szintjének és struktúrájának koordinálására.

CHARGING: Javaslato

A felmérés arra a következtetésre jutott, hogy „a nemzetközi együttműködés továbbra is olyan kihívás, amellyel a jövőben többet kell foglalkozni. Mivel a vasúti áru fuvarozás még mindig meglehetősen alacsony, és a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások dominálnak, a hangsúly főként a díjszabási rendszerek nemzeti szempontú kialakításán van.

Lehetőségek az együttműködés javítására:

- ✓ A díjszabási gyakorlatok jobb összehangolása és koordinálásának érdekében intézményesített keret létrehozása
- ✓ Tapasztalatcsere a határokon átnyúló szolgáltatások versenyképességét biztosító intézkedések támogatásáról
- ✓ A nemzeti érdekek elsőbbségének felülvizsgálata a határokon átnyúló forgalmat bonyolító és szolgáltatást nyújtó vasúttársaságok helyzetének javulása érdekében
- ✓ Határokon átnyúló forgalom díjainak erősebb harmonizációja
- ✓ TTR projekt egyértelmű lépés a határokon átnyúló forgalom kereskedelmi feltételeinek harmonizációja felé
- ✓ TTR pilotok távolsági személyszállításra történő alkalmazása

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

VPE

